C/2025/3983

20.8.2025.

PADOMES IETEIKUMS,

(2025. gada 8. jūlijs),

par Spānijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

(C/2025/3983)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

Vispārīgi apsvērumi

(1) Regulā (ES) 2024/1263, kas stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī, ir noteikts, ka ekonomikas pārvaldības sistēmas mērķi ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, kā arī novēršot pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Regulā noteikts, ka Padome un Komisija saistībā ar Eiropas pusgadu veic daudzpusēju uzraudzību saskaņā ar LESD noteiktajiem mērķiem un prasībām. Eiropas pusgads jo īpaši ietver konkrētām valstīm adresēto ieteikumu formulēšanu un īstenošanas uzraudzību. Regula arī veicina valstu atbildību par fiskālo politiku un uzsver tās orientāciju vidējā termiņā apvienojumā ar efektīvāku un saskaņotāku izpildi. Katrai dalībvalstij ir jāiesniedz Padomei un Komisijai valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns, kurā ietvertas tās fiskālās, reformu un investīciju saistības četru vai piecu gadu periodā atkarībā no valsts likumdošanas termiņa ilguma. Neto izdevumu ([2]) virzībai šajos plānos ir jāatbilst regulas prasībām, tostarp prasībām par to, ka līdz korekcijas perioda beigām jāpanāk vai jānotur vispārējās valdības parāda ticama samazināšanās trajektorija vai tam jāsaglabājas piesardzīgā līmenī, kas ir zemāks par 60 % no iekšzemes kopprodukta (IKP), un ka vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā jāsamazina un/vai jāsaglabā zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar regulā izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt ne vairāk kā par trīs gadiem.

([1]) OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Neto izdevumi, kā definēts Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktā: "neto izdevumi" ir valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus; ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus; iii) izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem; iv) valsts izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu; v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

(2) Eiropas Parlamenta un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 ([3]), ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms ("ANM"), stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. ANM nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi sniedzot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada prioritātēm ANM veicina ekonomikas un sociālo atveseļošanu, vienlaikus virzot ilgtspējīgas reformas un investīcijas, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju Savienībā un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāku īstenošanu.

(3) 2023. gada 27. februārī pieņemtās Eiropas Parlamenta un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/435 ([4]) ("*REPowerEU* regula") mērķis ir pakāpeniski izbeigt Savienības atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa. Tas palīdz iegūt enerģētisko drošību un dažādot Savienības energoapgādi, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. Spānija savā nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā iekļāva jaunu *REPowerEU* nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus.

(4) Spānija savu atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu Komisijai iesniedza 2021. gada 30. aprīlī. Komisija, ievērojot minētās Regulas 19. pantu, novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanību, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 13. jūlijā pieņēma īstenošanas lēmumu par Spānijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu ([5]) un 2023. gada 17. oktobrī grozīja šo lēmumu saskaņā ar 18. panta 2. punktu, lai atjauninātu neatmaksājamā finansiālā atbalsta maksimālo finanšu iemaksu, kā arī lai iekļautu *REPowerEU* nodaļu ([6]). Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu, kurā konstatēts, ka Spānija ir apmierinoši sasniegusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes Īstenošanas lēmumā. Apmierinoša sasniegšana nozīmē to, ka nav bijis regresa attiecībā uz tās pašas reformas vai investīcijas iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(5) Padome 2025. gada 21. janvārī pēc Komisijas ieteikuma pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Spānijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu ([7]). Plāns tika iesniegts saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 11. pantu un 36. panta 1. punkta a) apakšpunktu, aptver laikposmu no 2025. līdz 2028. gadam un atspoguļo fiskālo korekciju, kas sadalīta pa septiņiem gadiem.

(6) Komisija 2024. gada 26. novembrī, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma 2025. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Spānija nebija minēta starp tām dalībvalstīm, par kurām būs jāizstrādā padziļināts pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2025. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ([8]) Padome pieņēma 2025. gada 13. maijā un Vienoto nodarbinātības ziņojumu – 2025. gada 10. martā.

(7) Komisija 2025. gada 29. janvārī publicēja Konkurētspējas kompasu – stratēģisku satvaru, kura mērķis ir nākamajos piecos gados palielināt ES globālo konkurētspēju. Tajā ir noteikti trīs pārmaiņu imperatīvi ilgtspējīgai ekonomikas izaugsmei: i) inovācija; ii) dekarbonizācija un konkurētspēja un iii) drošība. Lai novērstu inovācijas plaisu, ES vēlas veicināt rūpniecisko inovāciju, atbalstīt jaunuzņēmumu izaugsmi, izmantojot tādas iniciatīvas kā ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu stratēģija, un veicināt progresīvu tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta un kvantu datošanas, ieviešanu. Tiecoties uz zaļāku ekonomiku, Komisija ir izstrādājusi visaptverošu Lētākas enerģijas rīcības plānu un tīras rūpniecības kursu, nodrošinot, ka pāreja uz tīru enerģiju joprojām ir rentabla, konkurētspējai labvēlīga, jo īpaši energoietilpīgās nozarēs, un ir izaugsmes virzītājspēks. Lai samazinātu pārmērīgu atkarību un

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([5]) Padomes Īstenošanas lēmums (2021. gada 13. jūlijs) par Spānijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 10150/2021; ST 10150/21 ADD 1 REV 1).

([6]) Padomes Īstenošanas lēmums (2023. gada 17. oktobris), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (2021. gada 13. jūlijs) par Spānijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 13695/23 REV 1; ST 13695/23 ADD 1 REV 1).

([7]) Padomes Ieteikums, (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Spānijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/643, 10.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/643/oj).

([8]) Padomes Ieteikums (2025. gada 13. maijs) par eurozonas ekonomikas politiku (OV C, C/2025/2782, 22.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

palielinātu drošību, Savienība ir apņēmusies stiprināt globālās tirdzniecības partnerības, dažādot piegādes ķēdes un nodrošināt piekļuvi kritiski svarīgām izejvielām un tīras enerģijas avotiem. Šo prioritāšu pamatā ir horizontālie veicinošie faktori, proti, regulējuma vienkāršošana, vienotā tirgus padziļināšana, konkurētspējas finansēšana un uzkrājumu un investīciju savienība, prasmju un kvalitatīvu darbvietu veicināšana un labāka ES politikas koordinācija. Konkurētspējas kompass ir saskaņots ar Eiropas pusgadu, nodrošinot, ka dalībvalstu ekonomikas politika atbilst Komisijas stratēģiskajiem mērķiem, izveidojot vienotu pieeju ekonomikas pārvaldībai, kas visā Savienībā veicina ilgtspējīgu izaugsmi, inovāciju un noturību.

(8) 2025. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās līdztekus ANM īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo šie plāni palīdz efektīvi novērst visas problēmas, kas konstatētas iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Šiem konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem ir vienlīdz liela nozīme, lai novērtētu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. pantu grozītos atveseļošanas un noturības plānus.

(9) 2025. gada konkrētām valstīm adresētie ieteikumi aptver galvenās ekonomikas politikas problēmas, kas pietiekami risinātas ar atveseļošanas un noturības plānos iekļautajiem pasākumiem, ņemot vērā attiecīgās problēmas, kas konstatētas 2019.–2024. gada konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos.

(10) 2025. gada 4. jūnijā Komisija publicēja 2025. gada ziņojumu par Spāniju. Tajā tika izvērtēts, kā Spānija ir īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus un kā Spānija īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Pamatojoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti tika identificētas visneatliekamākās problēmas, ar kurām saskaras Spānija. Tajā bija arī novērtēts Spānijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības 2030. gada pamatmērķrādītāju sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

Gada progresa ziņojuma novērtējums

(11) Padome 2025. gada 21. janvārī Spānijai ieteica šādus maksimālos neto izdevumu pieauguma tempus: 3,7 % 2025. gadā, 3,5 % 2026. gadā, 3,2 % 2027. gadā un 3,0 % 2028. gadā, kas atbilst maksimālajam kumulatīvajam pieauguma tempam, kurš aprēķināts, atsaucoties uz 2023. gadu, proti, 9,2 % 2025. gadā, 13,0 % 2026. gadā, 16,6 % 2027. gadā un 20,1 % 2028. gadā. Spānija 2025. gada 30. aprīlī iesniedza savu gada progresa ziņojumu ([9]) par neto izdevumu ieteicamo maksimālo pieauguma tempu ievērošanu, par tāda reformu kopuma un investīciju īstenošanu, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, un par tādu reformu un investīciju īstenošanu, ar kurām reaģē uz galvenajām problēmām, kas konstatētas Eiropas pusgada konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos. Gada progresa ziņojums atspoguļo arī Spānijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu.

(12) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas ir eksistenciāls izaicinājums Eiropas Savienībai. Komisija ieteica koordinēti aktivizēt Stabilitātes un izaugsmes pakta valsts izņēmuma klauzulu, lai atbalstītu ES centienus panākt strauju un būtisku aizsardzības izdevumu palielinājumu, un Eiropadome šo priekšlikumu atzinīgi novērtēja 2025. gada 6. marta sanāksmē.

(13) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem ([10]) Spānijas vispārējās valdības budžeta deficīts no 3,5 % no IKP 2023. gadā samazinājās līdz 3,2 % 2024. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds no 105,1 % no IKP 2023. gada beigās saruka līdz 101,8 % 2024. gada beigās. Saskaņā ar Komisijas aprēķiniem šīs norises atbilst neto izdevumu pieauguma tempam 3,5 % apmērā 2024. gadā. Gada progresa ziņojumā Spānija lēš, ka neto izdevumu pieaugums 2024. gadā būs 4,1 %. Komisija lēš, ka neto izdevumu pieaugums bija mazāks nekā gada progresa ziņojumā. Atšķirība starp Komisijas aprēķiniem un valsts iestāžu aplēsēm ir saistīta ar atšķirīgu izmaiņu aplēsi (no 2023. gada) ES programmu

([9]) 2025. gada progresa ziņojumi ir pieejami https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_lv.

([10]) *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2025.

valsts līdzfinansējumā. Komisija izmanto *IGAE* paziņotos un *Eurostat* apstiprinātos rādītājus, savukārt Spānija izmanto Finanšu ministrijas aplēses. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja ([11]), kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2024. gadā bija ierobežojoša, proti – samazinājās par 0,3 % no IKP. Komisija 2025. gada 4. jūnijā pieņēma ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu ([12]). Minētajā ziņojumā novērtēts Spānijas budžeta stāvoklis, ņemot vērā to, ka tās vispārējās valdības budžeta deficīts 2024. gadā pārsniedza atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Ziņojumā secināts, ka, attiecīgā gadījumā ņemot vērā visus būtiskos faktorus, deficīta kritērijs ir novērtēts kā izpildīts. Ņemot vērā šo novērtējumu un saskaņā ar LESD 126. panta 4. punktu izveidotās Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu, Komisija pašlaik neplāno jūlijā ierosināt sākt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.

(14) Saskaņā ar gada progresa ziņojumu Spānijas budžeta prognožu pamatā esošajā makroekonomikas scenārijā paredzams, ka reālais IKP 2025. gadā pieaugs par 2,6 % un 2026. gadā – par 2,2 %. Gada progresa ziņojumā ir iekļautas makroekonomiskās prognozes par laikposmu līdz 2028. gadam. Gada progresa ziņojumā nav iekļautas SPCI prognozes ([13]). Komisijas 2025. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2025. gadā palielināsies par 2,6 % un 2026. gadā par 2,0 %, taču SPCI inflācija 2025. gadā plānota 2,3 % apmērā un 2026. gadā 1,9 % apmērā.

(15) Gada progresa ziņojumā norādīts, ka paredzamais vispārējās valdības budžeta deficīts 2025. gadā samazināsies līdz 2,8 % no IKP, savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP līdz 2025. gada beigām samazināsies līdz 101,7 %. Šīs norises atbilst neto izdevumu pieaugumam 4,1 % apmērā 2025. gadā. Komisijas 2025. gada pavasara prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2025. gadā būs 2,8 % no IKP. Budžeta deficīta samazinājums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo enerģētikas atbalsta pasākumu pilnīgu izbeigšanu un nesen pieņemto nodokļu reformu ietekmi. Saskaņā ar Komisijas aprēķiniem šīs norises atbilst neto izdevumu pieaugumam 4,2 % apmērā 2025. gadā. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja, kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2025. gadā būs ekspansīva – proti, palielināsies par 0,3 % no IKP. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2025. gada beigās samazināsies līdz 100,9 %. Parāda attiecības pret IKP samazinājums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo nominālā IKP pieaugumu, pārsniedzot parāda apkalpošanas izmaksas.

(16) Komisijas 2025. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma neatmaksājamā atbalsta ("dotācijām") 2025. gadā tiks finansēti vispārējās valdības izdevumi, kuru apmērs atbilst 1,1 % no IKP (salīdzinājumā ar 0,8 % no IKP 2024. gadā). No Atveseļošanas un noturības mehānisma finansētais neatmaksājamais atbalsts dod iespēju veikt kvalitatīvas investīcijas un produktivitāti palielinošas reformas, tiešā veidā neietekmējot Spānijas vispārējās valdības budžeta bilanci un parādu.

(17) Vispārējās valdības aizsardzības izdevumi Spānijā 2021. gadā bija 1,0 % no IKP, 2022. gadā – 1,1 % no IKP un 2023. gadā – 0,9 % no IKP ([14]). Komisijas 2025. gada pavasara prognozē paredzēts, ka aizsardzības izdevumi 2024. gadā būs 1,0 % no IKP un 2025. gadā 1,3 % no IKP. Tas atbilst pieaugumam par 0,3 procentpunktiem no IKP salīdzinājumā ar 2021. gadu.

(18) Saskaņā ar Komisijas 2025. gada pavasara prognozi neto izdevumi Spānijā 2025. gadā palielināsies par 4,2 % un 2024. un 2025. gadā – kumulatīvi par 7,9 %. Pamatojoties uz Komisijas 2025. gada pavasara prognozi, Spānijas neto izdevumu pieaugums 2025. gadā būs lielāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu, kas atbilst 0,2 % novirzei no IKP ([15]) gada griezumā. Prognozētā novirze nepārsniedz ikgadējās novirzes robežvērtību 0,3 % apmērā no IKP. Aplūkojot 2024. un 2025. gadu kopā, tiek prognozēts, ka neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps būs mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu.

([11]) Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem.

([12]) Komisijas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 3. punktu sagatavotais ziņojums (COM(2025) 615 final, 4.6.2025.).

([13]) Gada progresa ziņojumā Spānijas iestādes iekļauj tikai datus par privātā patēriņa deflatoru, kas tiek prognozēts 2,7 % apmērā 2025. gadā un 2,4 % apmērā 2026. gadā.

([14]) *Eurostat*, valdības izdevumi pēc valdības funkciju klasifikācijas (*COFOG*). *COFOG* un NATO definīciju metodoloģisko atšķirību dēļ izdevumi, kuru pamatā ir *COFOG* definīcija, var atšķirties no izdevumiem, kuru pamatā ir NATO definīcija.

([15]) No 2026. gada šie skaitļi parādīsies kontroles kontā, kas izveidots saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 22. pantu.

(19) Gada progresa ziņojumā nav iekļautas budžeta prognozes par periodu pēc 2025. gada. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2025. gada pavasara prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2026. gadā būs 2,5 % no IKP. Deficīta samazinājums 2026. gadā galvenokārt atspoguļo ar plūdiem saistīto ārkārtas pasākumu gaidāmo beigšanos. Šīs norises atbilst neto izdevumu pieaugumam 3,9 % apmērā 2026. gadā. Pamatojoties uz Komisijas aplēsēm, tiek prognozēts, ka fiskālā nostāja, kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2026. gadā būs kopumā neitrāla. Saskaņā ar Komisijas prognozēm paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP līdz 2026. gada beigām samazināsies līdz 100,8 %.

(20) Ieteikumā, ar ko apstiprina Spānijas vidēja termiņa plānu, ir precizēts reformu un investīciju kopums, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, kā arī to īstenošanas grafiks. Tie ietver esošos un pastiprinātos atveseļošanas un noturības plāna pasākumus, piemēram, reformas un cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā, reformas publisko izdevumu kvalitātes uzlabošanai un investīcijas digitālās pārveides, zaļās pārkārtošanās un ražīguma jomā, kā arī papildu reformas un investīcijas, piemēram, vienota darījumdarbības regulējuma satvara ieviešanu, obligāta elektroniskā rēķina ieviešanu un investīcijas cilvēkkapitālā un fiziskajā kapitālā. Ņemot vērā Spānijas gada progresa ziņojumā sniegto informāciju, Komisija konstatē, ka ir īstenots reformu kopums un veiktas investīcijas, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, kas bija jāveic līdz 2025. gada 30. aprīlim, izņemot dažus Spānijas atveseļošanas un noturības plāna pasākuma C28.R3 elementus un saistīto atskaites punktu par nodokļu reformu stāšanos spēkā, kas izriet no ekspertu grupas ieteikumiem vai citām Finanšu ministrijas veiktajām analīzēm.

Galvenās politikas problēmas

(21) Gaidāms, ka demogrāfiskās pārmaiņas ievērojami palielinās ar veselības aprūpi, ilgtermiņa aprūpi un pensijām saistītus publiskos izdevumus. Vispārējās fiskālās konsolidācijas vajadzību dēļ ir vajadzīgas turpmākas reformas, lai modernizētu un pielāgotu nodokļu sistēmu tādās jomās kā patēriņa nodokļi, iedzīvotāju ienākuma nodokļi un vides nodokļi saskaņā ar ANP un *MTP* paredzētajām nodokļu reformām. Galvenais nodokļu ieņēmumu avots Spānijā 2022. gadā bija darbaspēka nodokļi (2022. gadā 50,5 % no nodokļu ieņēmumiem). Darbaspēka nodokļu ieņēmumi 2022. gadā veidoja 19,1 % no IKP (ES vidējais rādītājs 17,3 % un eurozonas vidējais rādītājs 17,7 %). Spānija ir viena no ES valstīm ar viszemākajiem ieņēmumiem no patēriņa nodokļiem (9,7 % no IKP salīdzinājumā ar 10,9 % ES 2022. gadā). Vides nodokļi ir zemāki par vidējo līmeni ES – 1,52 % no IKP salīdzinājumā ar 2,02 % no IKP ES 2022. gadā. Spānijas nodokļu sistēma nepietiekami internalizē vides izmaksas, kas saistītas ar ūdens resursu un dīzeļdegvielas izmantošanu. Reformas, kuru mērķis ir palielināt netiešo nodokļu (patēriņa un vides) nozīmi, nodrošinātu fiskālos ieņēmumus, atbalstītu darbvietu radīšanu un turpmāku saimniecisko darbību, vienlaikus samazinot ekonomikas izkropļojumus, ko rada lielais darbaspēka nodokļu slogs. Nodokļu atvieglojumu racionalizācija būtu instruments, ar ko vienkāršot patēriņa nodokļus un samazināt PVN politikas nepilnības. Nodokļu un pabalstu sistēma 2022. gadā samazināja Džini koeficientu par 7,6 procentpunktiem, kas bija tuvu ES vidējam rādītājam, proti, 7,9 procentpunktiem. Tomēr Spānija ieņem 18. vietu Džini koeficienta ziņā attiecībā uz ienākumu sadali pirms sociālajiem pārvedumiem un 21. vietu – kopējā izmantojamā ienākuma sadalē. Sociālo kohēziju vēl vairāk uzlabotu papildu pielāgojumi iedzīvotāju ienākuma nodokļa un īpašuma nodokļu progresivitātē.

(22) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un minētās regulas V pielikuma 2.2. kritēriju atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Paredzams, ka tās palīdzēs efektīvi risināt problēmas, kas konstatētas attiecīgajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, – visas vai ievērojamu to daļu. Šajā īsajā termiņā pabeigt atveseļošanas un noturības plāna, t. sk. *REPowerEU* nodaļas, efektīvu īstenošanu ir būtiski, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās veicinātu Spānijas ilgtermiņa konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu. Komisijas paziņojumā *"NextGenerationEU* – tuvojas 2026. gads", kas pieņemts 2025. gada 4. jūnijā, ir precizēts piemērojamais grafiks mehānisma beigu posmam, sniegti norādījumi dalībvalstīm par to, kā līdz 2026. gada 31. augustam maksimāli palielināt īstenošanu, tostarp par to, kā vēl vairāk racionalizēt savus ANP, izklāstītas galvenās iespējas, kas jāapsver to pārskatīšanā, un uzsvērts, cik svarīgi ir rūpīgi kopīgi plānot pēdējo maksājumu pieprasījumu iesniegšanu 2026. gadā. Spānija jau ir panākusi progresu atveseļošanas un noturības plānā paredzēto reformu un investīciju īstenošanā. Lai atveseļošanas un noturības plānā noteiktās saistības izpildītu līdz 2026. gada augustam, ir būtiski, lai Spānija paātrinātu reformu un investīciju īstenošanu, risinot attiecīgās problēmas. Plāna apmēra un sarežģītības dēļ ir vajadzīga īpaša mērķtiecīga rīcība, lai nodrošinātu reformu un investīciju savlaicīgu pabeigšanu. Īpaša uzmanība ir jāpievērš tam, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar apguves spēju, jo īpaši ņemot vērā investīciju koncentrāciju īstenošanas perioda beigās. Šīs problēmas vēl vairāk pastiprina to līdzekļu ievērojamais apjoms, kas novirzīti, izmantojot finanšu instrumentus saskaņā ar grozīto atveseļošanas un noturības plānu. Koordinācijas stiprināšana starp dažādiem administrācijas līmeņiem, kā arī procedūru racionalizēšana palīdzētu paātrināt līdzekļu apguvi un nodrošinātu, ka

atbalsts nekavējoties sasniedz galīgos labuma guvējus. Joprojām ir būtiski sistemātiski iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību atveseļošanas un noturības plāna sekmīgā īstenošanā.

(23) Spānijā ir paātrinājusies kohēzijas politikas programmu īstenošana, kas ietver atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF) un Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+). Ir svarīgi turpināt centienus nodrošināt šo programmu ātru īstenošanu, vienlaikus maksimāli palielinot to ietekmi uz vietas. Spānija jau veic pasākumus saskaņā ar savām kohēzijas politikas programmām, lai veicinātu konkurētspēju un izaugsmi, vienlaikus veicinot sociālo kohēziju. Vienlaikus Spānija joprojām saskaras ar problēmām, piemēram, saistībā ar inovācijas un konkurētspējas uzlabošanu rūpniecības pārkārtošanās kontekstā, darba ņēmēju prasmju pilnveidi un *STEM* veicināšanu izglītības un apmācības jomā, piekļuves uzlabošanu cenas ziņā pieejamiem mājokļiem lielākajās pilsētās un intensīva tūrisma teritorijās, kā arī ūdensapgādes noturības palielināšanu, it īpaši Vidusjūras reģionos un Kanāriju salās. Ir būtiski nodrošināt arī iniciatīvas "Garantija bērniem" efektīvu īstenošanu. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 18. pantu Spānijai kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatīšanas ietvaros ir jāpārskata visas programmas, cita starpā ņemot vērā 2024. gada valstij adresētajos ieteikumos norādītos problēmjautājumus. Ar Komisijas priekšlikumiem, kas pieņemti 2025. gada 1. aprīlī ([16]), visu programmu termiņš vidusposma pārskatīšanas rezultātu novērtējuma iesniegšanai tiek pagarināts pēc 2025. gada 31. marta. Tie arī nodrošina elastību, kas palīdzēs paātrināt programmu īstenošanu, un rada dalībvalstīm stimulus piešķirt kohēzijas politikas resursus piecām Savienības stratēģiskajām prioritārajām jomām, proti, konkurētspējai stratēģisko tehnoloģiju, aizsardzības, mājokļu, ūdensapgādes noturības un enerģētikas pārkārtošanas jomā, un investīcijām prasmēs prioritārajās nozarēs, vienlaikus ESF+ programmās joprojām uzmanību pievēršot visneaizsargātākajām personām.

(24) Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma (*STEP*) sniedz iespēju ieguldīt kādā no svarīgākajām ES stratēģiskajām prioritātēm, tādējādi stiprinot ES konkurētspēju. *STEP* tiek īstenota, izmantojot 11 esošos ES fondus. Arī dalībvalstis var veikt ieguldījumu programmā *InvestEU*, atbalstot investīcijas prioritārajās jomās. Spānija varētu optimāli izmantot šīs iniciatīvas, lai atbalstītu kritiski svarīgu tehnoloģiju, tostarp tīru un resursefektīvu tehnoloģiju, izstrādi un ražošanu.

(25) Papildus ekonomiskajām un sociālajām problēmām, kas risinātas ar atveseļošanas un noturības plānu un citiem ES fondiem, Spānijai būtu efektīvi jārisina atlikušās problēmas, kas saistītas ar uzņēmējdarbības vidi, tiesu sistēmas efektivitāti, pārrobežu enerģētikas infrastruktūru, ūdens resursu apsaimniekošanu un ūdensapgādes noturību, mājokļu trūkumu, sociālo mājokļu pieejamību, sociālo taisnīgumu (it īpaši attiecībā uz bērnu nabadzību), prasmju trūkumu un neatbilstības un priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu.

(26) Kā noteikts Konkurētspējas kompasā, visām ES, valstu un vietējām iestādēm jāpieliek lielas pūles, lai izstrādātu vienkāršākus noteikumus un paātrinātu administratīvās procedūras. Komisija ir izvirzījusi vērienīgus mērķus administratīvā sloga samazināšanai – kopumā vismaz par 25 % un attiecībā uz MVU vismaz par 35 %; turklāt tā ir izveidojusi jaunus rīkus šo mērķu sasniegšanai, piemēram, sistemātisku ES regulējuma stresa testu un pastiprinātu dialogu ar ieinteresētajām personām. Lai sasniegtu šo mērķi, arī Spānijai ir jārīkojas. 71 % uzņēmumu uzskata, ka administratīvo procedūru sarežģītība ir problēma, veicot uzņēmējdarbību Spānijā ([17]). Spānijai ir iespējas vienkāršot regulējumu un samazināt administratīvo slogu uzņēmumiem. Noteikumu apjoms Spānijā pēdējos gados ir palielinājies – tas ievērojami pieauga Covid-19 ietekmes rezultātā. 2022. gadā vien Spānijas administrācija pieņēma 11 775 jaunas normas. Lielākā daļa Spānijas uzņēmumu uzskata, ka regulējums ir būtisks šķērslis investīcijām. Spānijai ir jāuzlabo darījumdarbības vide, uzlabojot koordināciju starp teritorijām un dažādiem valdības līmeņiem, likvidējot regulatīvos šķēršļus visos līmeņos un mazinot administratīvo slogu ikdienas uzņēmējdarbībā. Spānijas "20. režīma" priekšlikums varētu uzlabot uzņēmējdarbības vidi uzņēmumiem.

(27) Spānija ir veikusi nozīmīgus pasākumus, lai uzlabotu tiesu sistēmas efektivitāti, taču problēmas joprojām pastāv. Lai gan Spānijas ANP plānotās reformas palīdz uzlabot tiesu iestāžu efektivitāti, joprojām ir vajadzīgs ilgs laiks lietu izskatīšanai civillietu un komerclietu tiesās. Tas var izraisīt daudzas ekonomikas neefektivitātes izpausmes, piemēram, mazāk funkcionējošus nekustamā īpašuma tirgus, neaktīvāku uzņēmējdarbību un kredītu mazāku

([16]) Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI, ar ko attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056, – COM(2025) 123 final.

([17]) "*Businesses' attitudes towards corruption in the EU*", Eirobarometra kopsavilkuma ziņojums (2024. gada aprīlis).

pieejamību. Būtu lietderīgi uzlabot tiesu sistēmas efektivitāti, piemēram, palielinot cilvēkresursus un materiālos resursus un panākot vienādu digitalizācijas līmeni dažādās teritorijās.

(28) Lai palielinātu uzņēmumu konkurētspēju Spānijā, ir svarīgi novērst šķēršļus, kas kavē darījumdarbības izaugsmi un funkcionēšanu, it īpaši mazākos un jaunākos uzņēmumos. Papildus reformām, ko Spānija pieņēmusi saistībā ar ANP, piemēram, Likumu par uzņēmumu izveidi un izaugsmi un Likumu par jaunuzņēmumiem, ir vajadzīga turpmāka rīcība, lai samazinātu finansiālos un administratīvos šķēršļus darījumdarbības izaugsmei. Pastāv ievērojams potenciāls uzlabot administratīvo sadarbību, it īpaši attiecībā uz regulatīvajām un administratīvajām procedūrām, kas tieši ietekmē uzņēmējdarbību. Konkrētāk, regulējuma atšķirības starp teritorijām attur uzņēmumus no vienlaicīgas paplašināšanās dažādos reģionos, ierobežojot inovācijas, izaugsmes, specializācijas un efektivitātes uzlabošanās iespējas. Lai gan Spānijai ir labi rezultāti zinātniskās izcilības ziņā un ir pētniecības sistēma, kas piesaista gan vietējos, gan ārvalstu talantus, valsts rezultāti attiecībā uz inovāciju kopumā joprojām ir zemāki par ES vidējo rādītāju. Turklāt Spānija joprojām atpaliek attiecībā uz saikni starp zinātni un uzņēmējdarbību. Konkrētāk, pētniecības un izstrādes izdevumi, it īpaši privātās investīcijas pētniecībā un izstrādē, joprojām ir krietni zemāki par ES vidējo rādītāju un ir nevienmērīgi sadalīti pa reģioniem. Nesenās publiskā atbalsta shēmas, kuru mērķis ir atbalstīt privātās investīcijas pētniecībā un izstrādē, to sarežģītības un pārmērīgā administratīvā sloga dēļ, ko tās rada potenciālajiem saņēmējiem, tiek izmantotas ierobežotā apmērā.

(29) Plašās valsts teritorijās ir liela ūdens resursu noslodze, un pieprasījums pēc ūdens īpaši ir novērojams lauksaimniecības, tūrisma un enerģijas jomā, pārsniedzot atbilstoši ilgtspējīgiem nosacījumiem pieejamos ūdens resursus. Papildus investīcijām un reformām, kas Spānijā īstenotas ar ANP un citiem ES fondiem, ūdens resursu apsaimniekošanas uzlabošana joprojām ir būtiska problēma Spānijā, it īpaši ūdens resursu pārvaldības, ūdensobjektu atjaunošanas un ūdensefektivitātes ziņā. Turklāt mehānismi labākai koordinācijai starp dažādiem pārvaldības līmeņiem, kas ietver pasākumus efektīvas īstenošanas un izpildes sekmēšanai, palīdzētu pilnībā izmantot esošo pasākumu potenciālu.

(30) Klimata riski tiešā veidā ietekmē Spānijas ekonomiku un sabiedrību, jo ar laikapstākļiem un klimatu saistītu ekstremālu notikumu rezultātā ir liels skaits bojāgājušo un rodas ekonomiski zaudējumi. Lai ūdens sistēmu padarītu noturīgāku, ir vajadzīgi turpmāki ieguldījumi infrastruktūrā. Spānijā galvenā problēma joprojām ir spēja paredzēt klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi, piemēram, plūdus, piekrastes un augsnes eroziju, pārtuksnešošanos, sausumu, karstuma viļņus un mežu ugunsgrēkus, kā arī pielāgoties tām. Pastiprinot šo darbu, tiktu uzlabota arī valsts ūdensapgādes noturība.

(31) Dabas degradācija būtiski apdraud Spānijas ekonomiku un konkurētspēju. Spānijas piegādes ķēdes atkarība no ekosistēmu pakalpojumiem ir augstākā ES, un vairākas nozares, piemēram, lauksaimniecība, zivsaimniecība, būvniecība un ūdensapgāde, ir pilnībā atkarīgas no ekosistēmu pakalpojumiem. Nespēja saglabāt ekosistēmu spēju nodrošināt pakalpojumus varētu radīt ievērojamas izmaksas vai pat apturēt ražošanu šajās nozarēs. Galveno ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana nodrošinātu šo ekonomikas nozaru ilgtermiņa konkurētspēju. Konkrētāk, agropārtikas sistēmai joprojām ir būtiska ietekme uz klimatu un vidi, tāpēc ir vajadzīga papildu rīcība, lai atbalstītu ilgtspējīgas lauksaimniecības prakses ieviešanu.

(32) Spānija gūst panākumus atjaunīgo energoresursu ieviešanā, un tai ir viena no lielākajām uzstādītajām vēja un saules enerģijas jaudām ES. Spānijas pārrobežu elektrotīklu starpsavienojumu līmenis 2025. gadā (mazāk nekā 5 %) joprojām ir ievērojami zemāks par starpsavienojumu mērķrādītājiem 2030. gadam (15 %). Tīklu un uzglabāšanas risinājumu attīstības turpināšana palīdzētu atbalstīt atjaunīgo energoresursu integrāciju Spānijas energoresursu struktūrā.

(33) Mājokļu trūkums un tā ietekme uz mājokļu cenām iespaido mājsaimniecību neto ienākumus un rada problēmas, īpaši ģimenēm ar zemiem ienākumiem un jauniešiem. Spānijas Bankas dati liecina, ka gandrīz 40 % Spānijas īrnieku izlieto 40 % no saviem ienākumiem īrei un komunālajiem pakalpojumiem (salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju – 27 %) un ka Spānijas ekonomikā mājokļu deficīts ir aptuveni 600 000 vienību. Zemes tiesību aktu reforma vēl nav pabeigta, un tā veicinātu jaunu mājokļu attīstību, samazinot atļauju izsniegšanas laiku, veicinot regulējuma stabilitāti un novēršot nevajadzīgus administratīvus šķēršļus. Inovatīvu būvniecības metožu vēl lielāka veicināšana varētu palīdzēt palielināt produktivitāti un sekmēt mājokļu piedāvājumu. Darbaspēka trūkuma novēršana būvniecības nozarē ir būtiska, jo saskaņā ar Spānijas Bankas datiem vairāk nekā 50 % darba devēju šajā nozarē ziņo par ievērojamām grūtībām atrast darbiniekus.

(34) Cenas ziņā pieejamu un sociālo mājokļu piedāvājums ir nepietiekams, un tas ir ievērojami zemāks par ES vidējo rādītāju. Ir būtiski mainīt faktorus, kas ierobežo piedāvājumu, lai veicinātu dzīvojamo ēku būvniecību un paplašinātu īres tirgu. Galvenā uzmanība būtu jāpievērš ātrai cenas ziņā pieejamu mājokļu nodrošināšanai, it īpaši jauniešiem un mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem. Saskaņā ar Spānijas Bankas sniegto informāciju sociālo īres mājokļu skaits ir tikai 1,5 % no kopējā mājokļu fonda, kas ir krietni zem ES vidējā rādītāja, proti, 9 %. Mājokļu pieejamību palielinātu valsts zemes īpašumu atbrīvošana, sociālo īres mājokļu fonda paplašināšana un finansējuma palielināšana cenas ziņā pieejamiem un sociālajiem mājokļiem.

(35) Ņemot vērā augsto nabadzības un sociālās atstumtības risku, bērnu nabadzība ir būtisks strukturāls izaicinājums sociālajam taisnīgumam un nākotnes konkurētspējai. Vairāk nekā 30 % bērnu ir pakļauti nabadzības vai sociālās atstumtības riskam. Visvairāk skarti ir migrantu un romu izcelsmes bērni, bērni viena vecāka mājsaimniecībās, bērni, kuru vecākiem ir zems vai vidējs izglītības līmenis, un bērni no mājsaimniecībām ar zemu darba intensitāti. Augsts ir arī smagas materiālās un sociālās nenodrošinātības rādītājs, kas pārsniedz ES vidējo līmeni. Ir iespējams uzlabot bērnu labklājību, nodrošinot vieglāku piekļuvi sociālā atbalsta un ienākumu aizsardzības pasākumiem, kā arī efektīvāku un mērķtiecīgāku to īstenošanu. Stiprinot un paātrinot iniciatīvas "Garantija bērniem" īstenošanu, kā arī nodrošinot piekļuvi pamatpakalpojumiem, piemēram, maltītēm skolās un mājokļiem, varētu palīdzēt mazināt bērnu nabadzības ietekmi un novērst nabadzības pārmantošanu no paaudzes paaudzē. Minimālo ienākumu shēma (*Ingreso Mínimo Vital – IMV*) un bērnu uzturlīdzekļu piemaksa (*Complemento de Ayuda para la Infancia – CAPI*) ir būtiski instrumenti nabadzības mazināšanai, un pēdējo gadu laikā ir turpināti centieni stiprināt to īstenošanu. Tomēr informētības uzlabošana un administratīvo šķēršļu mazināšana varētu palielināt joprojām zemos apguves rādītājus un novērst neefektivitātes izpausmes. Sociālo pārvedumu (izņemot pensijas) ietekme uz nabadzības mazināšanu, t. sk. uz bērnu nabadzību, ir viena no zemākajām ES. Neraugoties uz dažiem uzlabojumiem, ienākumu nevienlīdzība joprojām ir augsta un pārsniedz ES vidējo rādītāju, un arī nodokļu un pabalstu pārdales ietekme ir ierobežota. Pašreizējo ar bērniem saistīto nodokļu atskaitījumu struktūras pilnveidošana sniedz iespēju stiprināt atbalstu visneaizsargātākajām personām. Mērķtiecīgāka atbalsta palielināšana ģimenēm un bērniem un pastāvošo reģionālo atšķirību mazināšana varētu palīdzēt uzlabot sociālos rezultātus. Šo problēmu risināšana arī palīdzētu atbalstīt augšupēju sociālo konverģenci atbilstoši Komisijas dienestu veiktajai valstu otrā posma analīzei saskaņā ar sociālās konverģences sistēmu ([18]).

(36) Pastāvīgi šķēršļi ietekmē pāreju no izglītības uz darba dzīvi gan profesionālās izglītības un apmācības (PIA), jo īpaši vidējā līmenī, gan universitātes izglītības līmenī. Joprojām aktuāli jautājumi ir zems pamatprasmju līmenis un augsts to skolēnu īpatsvars, kuri priekšlaicīgi pamet mācības skolā. Ievērojamai daļai 15 gadus vecu jauniešu ir nepietiekami rezultāti matemātikā, lasīšanā un dabaszinātnēs. Tikai daži skolēni iegūst augstākos rezultātus, tādējādi tiek apdraudēts pārējo skolēnu ražīgums un konkurētspēja nākotnē. Neraugoties uz arvien pieaugošo uzņemšanas līmeni PIA iestādēs, iesaiste vidusskolas un duālās izglītības programmās joprojām ir ierobežota. Vidēji kvalificētu PIA absolventu zemais nodarbinātības līmenis un zemais to pieaugušo īpatsvars, kuriem ir vidēja kvalifikācija, liecina par pamatprasmju neatbilstību. Reģistrēšanās rādītājs PIA apguvei samazinās, palielinoties vecumam un pazeminoties izglītības līmenim, kas saasina nevienlīdzību, it īpaši gados vecākiem pieaugušajiem, vīriešiem un cilvēkiem ar zemu prasmju līmeni. Pieaugušo izglītības apguves zemais līmenis samazina iespējas pielāgoties mainīgajām darba tirgus vajadzībām, tādējādi apdraudot arī ražīgumu un konkurētspēju.

(37) Agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes iestādēs uzņemto bērnu īpatsvars turpina pieaugt, taču joprojām pastāv reģionālas atšķirības. Būtiskas reģionālās atšķirības ir arī pamatprasmju apguvē. Nemainīga problēma ir arī skolēni, kas priekšlaicīgi pārtrauc mācības skolā, un joprojām pastāv atšķirības starp reģioniem un dzimumiem.

(38) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2025. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu 2025. gada ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Attiecībā uz Spāniju 2., 3., 4. un 6. ieteikums palīdzēs īstenot pirmo ieteikumu eurozonai par konkurētspēju, savukārt 4., 5. un 6. ieteikums palīdzēs īstenot otro eurozonai adresēto ieteikumu par noturību, bet 1. ieteikums palīdzēs īstenot 2025. gada trešajā ieteikumā izklāstīto eurozonai adresēto ieteikumu par makroekonomisko un finanšu stabilitāti,

([18]) SWD(2025) 95 – Otrā posma valstu analīze par sociālo konverģenci saskaņā ar sociālās konverģences sistēmu (*SCF*), 2025.

AR ŠO IESAKA Spānijai 2025. un 2026. gadā rīkoties šādi.

1. Palielināt kopējos aizsardzības un drošības izdevumus un gatavību, vienlaikus nodrošinot parāda ilgtspēju saskaņā ar Eiropadomes 2025. gada 6. marta secinājumiem. Ievērot neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, ko Padome ieteica 2025. gada 21. janvārī. Īstenot reformu un investīciju kopumu, kas ir pagarinātā korekcijas perioda pamatā, kā Padome ieteikusi 2025. gada 21. janvārī. Turpināt stiprināt fiskālo ilgtspēju, pārskatot un vienkāršojot nodokļu sistēmu, t. sk. pārvirzot daļu no nodokļu sloga no darbaspēka uz vides, patēriņa un nekustamā īpašuma nodokļiem, lai atbalstītu ekonomikas izaugsmi un nodarbinātību, kohēziju un zaļo un digitālo pārkārtošanos.

2. Ņemot vērā piemērojamos termiņus reformu un investīciju savlaicīgai pabeigšanai saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241, paātrināt atveseļošanas un noturības plāna, t. sk. *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu. Paātrināt kohēzijas politikas programmu (ERAF, TPF, ESF+) īstenošanu, attiecīgā gadījumā izmantojot iespējas, ko sniedz viduposma pārskatīšana. Optimāli izmantot ES instrumentus, arī iespējas, ko sniedz programma *InvestEU* un Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma, lai uzlabotu konkurētspēju.

3. Vienkāršot regulējumu, uzlabot regulatīvos instrumentus un samazināt administratīvo slogu, kā arī mazināt regulējuma sadrumstalotību reģionos. Palielināt tiesu sistēmas efektivitāti, racionalizējot tiesvedības procesus un turpinot digitalizēt tiesu sistēmu visos reģionos. Veicināt uzņēmumu izveidi, inovāciju un paplašināšanos, atbalstīt investīcijas pētniecībā un inovācijā un spēcīgākas saites starp zinātni un darījumdarbības jomu.

4. Uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, lai labāk pārvaldītu pielāgošanos klimata pārmaiņu pašreizējai un nākotnes ietekmei, stiprinot koordināciju visos valdības un administratīvo struktūru līmeņos un plašāk izvēršot risinājumus sausuma un plūdu riska mazināšanai un ilgtspējīgai ūdens resursu apsaimniekošanai lauksaimniecībā, palielinot ūdens izmantošanas efektivitāti un paplašinot investīcijas infrastruktūrā, kā arī atbalstot dabā balstītu risinājumu izmantošanu. Investēt enerģijas uzkrāšanā, elektroenerģijas pārvadē un sadalē, kā arī pārrobežu elektroenerģijas starpsavienojumos.

5. Palielināt mājokļu piedāvājumu, pabeidzot zemes tiesību aktu reformu, samazinot atļauju izsniegšanas laiku, novēršot administratīvos šķēršļus un darbaspēka trūkumu būvniecības nozarē. Uzlabot sociālo un cenas ziņā pieejamu mājokļu nodrošinājumu.

6. Risināt bērnu nabadzības problēmu, vienlaikus uzlabojot sociālo pārvedumu un sociālās palīdzības efektivitāti, tvērumu un atbilstību. Samazināt prasmju trūkumu un neatbilstību, stiprinot duālo profesionālo izglītību un apmācību un palielinot iesaisti mūžizglītībā, it īpaši mazkvalificētiem darba ņēmējiem. Uzlabot pamatprasmes un novērst priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, ņemot vērā reģionālās atšķirības.

Briselē, 2025. gada 8. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

S. LOSE